

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ОДЕСЬКИЙ ТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНОЛОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

педагогічною радою
ВСП «Одеського технічного
фахового коледжу ОНТУ»
25.05. 2022р. протокол № 5
Голова Педагогічної ради,
директор ВСП «ОТФК ОНТУ»

Лілія ІВАНОВА
25.05.2022р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО РЕАЛІЗАЦІЮ ЗДОБУВАЧАМИ ОСВІТИ
ПРАВА НА ВІЛЬНИЙ ВИБІР НАВЧАЛЬНИХ
ДИСЦИПЛІН У ВСП «ОТФК ОНТУ»**

Введено в дію з 01.07.2022р.
наказом директора
ВСП «ОТФК ОНТУ»
№ 131-А2-ОД
від 14.06.2022р.

Одеса-2022 р.

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	3
2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИБОРУ ЗДОБУВАЧА НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН.....	4
3.ОРГАНІЗАЦІЯ ВИВЧЕННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ВИБІРКОВИХ ДИСЦИПЛІН	9
4. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ	9

ЗАТВЕРДЖЕНО

Педагогічною радою

ВСП «Одеського технічного
фахового коледжу ОНТУ»

25.05. 2022р. протокол № 5

Введено в дію наказом

директора ОТФК ОНТУ

від 14.06.2022р. № 131-А2-ОД

з 01.07.2022р.

Директор ВСП «ОТФК ОНТУ»

Лілія ІВАНОВА

ПОЛОЖЕННЯ про реалізацію здобувачами освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін у ВСП «ОТФК ОНТУ»

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про реалізацію здобувачами освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін у Відокремленому структурному підрозділі «Одеський технічний фаховий коледж Одеського національного технологічного університету» (далі - Положення) забезпечує реалізацію здобувачами освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін, передбаченого частиною 9 статті 1, частиною 1 статті 53 Закону «Про освіту»; пунктом 15 частини першої статті 62 Закону України «Про вищу освіту», пунктом 17 частини 9 статті 54 Закону України «Про фахову передвищу освіту».

1.2. Це Положення розроблено з урахуванням концептуальних засад положення про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі «Одеський технічний фаховий коледж Одеського національного технологічного університету» (далі - коледж).

1.3. Цим Положенням визначається процедура формування переліку, обрання та подальшого вивчення здобувачами освіти коледжу вибіркових навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та навчальним планом, здійснення контролю за результатами навчання за обраними дисциплінами.

1.4. Положення ґрунтується на засадах студентоцентрованого підходу і вільного творчого навчання, що гарантує здобувачу освіти коледжу (далі - здобувач) побудову індивідуальної траєкторії навчання з урахуванням власного

потенціалу, особистісного росту та своїх професійних інтересів.

1.5. Індивідуальна освітня траєкторія - це персональний шлях реалізації особистісного потенціалу здобувача освіти, що формується з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду, ґрунтується на виборі здобувачем освіти видів, форм і темпу здобуття освіти, суб'єктів освітньої діяльності та запропонованих ними освітніх програм, навчальних дисциплін і рівня їх складності, методів і засобів навчання. Індивідуальна освітня траєкторія в закладі освіти може бути реалізована через індивідуальний навчальний план.

1.6. Дія цього Положення поширюється на всіх здобувачів освіти коледжу і навчаються за освітніми програмами та навчальними планами освітньо-професійного рівня фахової передвищої освіти та першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

1.7. Загальне керівництво над впровадженням та реалізацією даного Положення покладається на відділ організації освітнього процесу коледжу.

2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИБОРУ ЗДОБУВАЧА НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

2.1. Формування здобувачем вибіркової частини навчального плану:

2.1.1. Перелік дисциплін навчального плану складається з двох частин - обов'язкової та вибіркової.

2.1.2. Вибіркова частина навчального плану становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та не менше 10 відсотків для рівня фахової передвищої освіти.

2.1.3. Вибіркова частина навчального плану введена для індивідуалізації навчання і задоволення освітніх і кваліфікаційних потреб здобувача освіти, ефективного використання можливостей і традицій коледжу, регіональних потреб тощо. Вибір здобувача навчальних дисциплін створює умови для досягнення ним наступних цілей:

- поглибити професійні компетентності в межах обраної спеціальності (освітньої програми) та здобути додаткові спеціальні (фахові, предметні) компетентності;

- поглибити свої знання та здобути додаткові загальні і загальнопрофесійні компетентності в межах споріднених спеціальностей;

- набути додаткові загальноосвітні і соціальні навички (soft skills), що відповідають заявленим цілям програми, а також фахових компетентностей;

- ознайомитись із сучасним рівнем наукових досліджень інших галузей

знань та розширити або поглибити знання за загальними компетентностями.

2.1.4. У відповідності до сформованих цілей здобувачу освіти пропонується реалізувати свій вибір шляхом:

- вибору міжосвітніх дисциплін світоглядного спрямування із переліку (каталогу курсів);

- вибору дисциплін із переліку (блоків професійних курсів), який включає переважно фахові дисципліни, що визначають спеціалізовану підготовку студента в межах освітньо-професійної програми, і спрямований на поліпшення здатності випускника до працевлаштування за обраним фахом;

2.1.5. Здобувачі освіти мають право вивчати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів освіти, за погодженням з керівником коледжу. Вибіркові навчальні дисципліни можуть вивчатися як в коледжі, так і в інших закладах освіти (зокрема закордонних) та під час академічної мобільності або неформальної освіти, відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність та Положення про визнання/перезарахування результатів навчання, здобутих шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти здобувачами освіти.

2.2. Формування переліку вибірових навчальних дисциплін:

2.2.1. Формування переліку міжосвітніх вибірових навчальних дисциплін світоглядного спрямування:

- здійснює підрозділ організації освітнього процесу відповідно до освітньо-професійної програми в процесі формування навчального плану за погодженням з проектною групою;

- враховуються рекомендації роботодавців, здобувачів, педагогічних працівників циклових комісій та науково-педагогічних працівників кафедр, які забезпечують викладання навчальних дисциплін світоглядного та професійного спрямування;

- перелік дисциплін (каталогу курсів) щорічно затверджується Педагогічною радою коледжу.

2.2.2. Формування професійного блоку дисциплін, який включає переважно фахові дисципліни, що визначають спеціалізовану підготовку здобувача в межах обраної освітньо-професійної програми:

- здійснює голова/завідувач відповідної циклової комісії/кафедри відповідно до освітньо-професійної програми в процесі формування навчального плану за погодженням з проектною групою;

- враховуються рекомендації роботодавців, здобувачів, педагогічних працівників циклових комісій та науково-педагогічних працівників кафедр, які забезпечують викладання навчальних дисциплін світоглядного та професійного

спрямування;

- перелік дисциплін (каталогу курсів) щорічно затверджується Педагогічною радою коледжу.

2.2.3. Обсяги і зміст вибіркового дисциплін мають враховувати структурно-логічну схему вивчення обов'язкових дисциплін, кількість кредитів і видів семестрового контролю, визначених навчальним планом для вибіркової частини конкретної освітньої програми.

2.2.4. До переліку вибіркового навчальних дисциплін відповідної освітньої програми не можуть пропонуватись дисципліни, що аналогічні за змістом з обов'язковими навчальними дисциплінами.

2.2.5. Для формування переліку вибіркового навчальних дисциплін проектні групи спільно з заступником директора коледжу з навчально-методичної роботи, завідувачим навчальним відділом, завідувачими відділеннями аналізують необхідну інформацію та можливості якісного забезпечення освітнього процесу.

2.2.6. Необхідною інформацією для формування переліку вибіркового дисциплін є завдання політики державного управління у межах виконання заходів Програми діяльності Кабінету Міністрів України, Угоди про асоціацію України з Європейським Союзом, Стратегії реформування державного управління України, Стратегії розвитку Одеського національного технологічного університету; стратегії розвитку національної економіки, розвиток технологій, що формуються на стику різних предметних галузей, інформація від підприємств, організацій та установ роботодавців щодо їх поточних та перспективних потреб; відгуки випускників коледжу щодо відповідності навчального плану спеціальності потребам виробничої сфери; рейтингові списки вибіркового навчальних дисциплін у попередніх роках.

2.2.7. Основними критеріями спроможності реалізувати високу якість викладання вибіркового дисципліни, є:

— кадрове забезпечення (наявність підготовки, професійних знань, навичок та досвіду, які дають можливість педагогічному та науково-педагогічному працівнику належним чином розробляти методичні та науково-методичні матеріали та здійснювати викладання дисципліни; особистий рейтинг викладача);

— навчально-методичне забезпечення (навчально-методичний комплекс, електронний навчальний курс, підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації);

— інформаційне забезпечення;

— відгуки здобувачів про якість викладання дисципліни;

— результати семестрового та директорського контролів знань здобувачів.

2.2.8. Підрозділ організації освітнього процесу здійснює перевірку наявного методичного та кадрового забезпечення вибіркового дисциплін.

У лютому-березні поточного навчального року перелік вибіркового навчальних дисциплін, що пройшли перевірку, виноситься на затвердження Педагогічною радою коледжу.

2.2.9. Педагогічні та науково-педагогічні працівники циклових комісій і кафедр, які є авторами вибіркового дисциплін, що увійшли до переліку, до 1 квітня поточного навчального року створюють (оновлюють) їх силабус та відповідно до затверджених процедур передають його для розміщення на офіційному сайті коледжу.

2.3. Здійснення здобувачем вибору навчальних дисциплін

2.3.1 Терміни проведення процедури вибору здобувачем навчальних дисциплін визначаються із необхідності своєчасного планування та організації освітнього процесу (формування контингенту здобувачів у групах і потоках для планування навчального навантаження педагогічних та науково-педагогічних працівників), його методичного і кадрового забезпечення.

2.3.2 Заходи з організації вивчення вибіркового навчальних дисциплін здійснюються, як правило, у навчальному році, що передує навчальному року, у якому заплановане вивчення цих дисциплін.

Здобувачі освіти реалізують своє право вибору навчальних дисциплін у весняному семестрі, як правило у квітні-травні, який передує навчальному року, в якому передбачене їх вивчення.

Здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, які навчаються за освітніми програмами, де вільний вибір заплановано у першому навчальному році, вибір організовується впродовж першого місяця навчання.

2.3.3. Процедура вибору здобувачами навчальних дисциплін включає п'ять етапів.

Перший етап - ознайомлення здобувачів із порядком, термінами і особливостями запису та формування груп для вивчення вибіркового дисциплін в коледжі, а також із переліком професійних блоків дисциплін вибіркової частини навчального плану. Заходи даного етапу організовуються завідуючими відділеннями, головами циклових комісій, завідуючими кафедр і кураторами академічних груп у терміни, що визначено в п. 2.3.2. Ознайомлення здобувачів із переліками блоків дисциплін може розпочинатися цикловими комісіями і кафедрами з перших днів навчання за освітніми програмами.

Другий етап - вибір здобувачами дисциплін із затвердженого переліку

(каталогу курсів) на навчальний рік або дисциплін з професійного блоку. Тривалість етапу не може перевищувати двох тижнів. Вибір дисциплін підтверджується власноруч підписаною здобувачем заявою на ім'я завідуючого відділення. Заходи другого етапу організуються відділеннями. Вибір здобувачем навчальних дисциплін є обов'язковим. Не виконання цієї вимоги є грубим порушенням Положення про організацію освітнього процесу в коледжі, що тягне за собою академічну заборгованість.

Третій етап - опрацювання заяв здобувачів завідувачами відділень, перевірка контингенту здобувачів і попереднє формування груп на вивчення міжосвітніх вибіркового дисциплін та дисциплін з професійних блоків. За результатами даного етапу здобувачам, вибір яких не може бути задоволений з причин, названих у пункті 2.4., повідомляють про відмову (із зазначенням причин) і пропонують зробити вибір із скоригованого переліку. Ці здобувачі повинні написати нову заяву. Тривалість етапу не перевищує одного тижня.

Четвертий етап - завідувачі відділеннями, остаточно формують потоки та групи на вивчення міжосвітніх вибіркового дисциплін у навчальному році та дисциплін з професійних блоків і передають контингент здобувачів до навчального відділу.

П'ятий етап - остаточно опрацювання навчальним відділом організації освітнього процесу навантаження для педагогічних та науково-педагогічних працівників та коригування розкладів занять. Тривалість етапу не перевищує двох тижнів.

2.3.3. Результати здійснення здобувачами вільного вибору навчальних дисциплін заслуховуються на Педагогічній раді коледжу.

2.4. Відмова здобувачу у реалізації його вибору дисциплін.

Здобувачу може бути відмовлено у реалізації його вибору і запропоновано зробити новий вибір, якщо:

- кількість здобувачів, які обрали вибірково дисципліну із переліку (каталогу) навчальних дисциплін є меншою за встановлені в коледжі норми:

15 осіб.

- кількість здобувачів, які обрали вибірково, перевищує максимальну чисельність, встановлену відповідним навчальним структурним підрозділом.

Перевага надається здобувачам освіти, які мають вищий рейтинг. Обмеження, передбачені цим пунктом, не поширюються на ті випадки, коли певну вибірково дисципліну обрали всі здобувачі, які навчаються на відповідній освітній програмі.

Якщо на вивчення вибіркової навчальної дисципліни записалось менше необхідної кількості здобувачів, то такі дисципліни вважається не обраними, а

здобувачу пропонується обрати зі списку (скоригований список) дисциплін, які обрані іншими здобувачами.

Зміна здобувачем з об'єктивних причин свого вибору після його затвердження можлива лише за дозволом першого заступника директора. Не допускається зміна обраних дисциплін після початку навчального семестру, в якому вони викладаються.

2.5. Заява здобувача на внесення змін, до вибіркової складової навчального плану подається до початку навчального року за умови, що він не розпочав опанування вибіркової навчальної дисципліни.

Внесені зміни не мають порушувати встановлені в коледжі вимоги щодо мінімальної чисельності здобувачів при формування груп на вивчення вибірових дисциплін. Зміни, внесені до навчальної картки студента, затверджуються завідуючим відділенням.

3.ОРГАНІЗАЦІЯ ВИВЧЕННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ВИБІРКОВИХ ДИСЦИПЛІН

3.1. Коледж несе відповідальність за якість викладання і належне методичне забезпечення навчальних дисциплін, які обрані здобувачами.

3.2. Формування потоків і груп щодо вивчення вибірових дисциплін на підставі заяв здобувачів здійснюється: розпорядженням заступника директора коледжу з НМР. Перелік обраних дисциплін вноситься до робочого навчального плану спеціальностей і визначають навчальне навантаження циклових комісій, кафедр і конкретного викладача, яке розраховується до початку навчального року та коригується у вересні поточного навчального року.

3.3. Інформація про вибірові дисципліни розміщується на офіційному сайті коледжу:

- перелік навчальних дисциплін, викладачі (викладачі, які викладатимуть вибірові навчальні дисципліни, анотації, обсяги, види навчальної роботи, форми контролю);

- мінімальну чисельність осіб, що можуть вивчати кожен із навчальних дисциплін, за якими проводиться вибір.

4. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1. Положення та зміни до нього запроваджуються в дію наказом директора коледжу після схвалення методичною та Педагогічною радами

коледжу.

4.2. Контроль за дотриманням вимог Положення покладається на заступника директора з НМР, завідувача навчальним відділом, завідувачів відділеннями.

Положення розроблено робочою групою коледжу у складі:

Заст. директора з НМР,
викладач-методист

Валентина УМАНСЬКА

Зав. НМК ЗЯО,
заслужений вчитель України,
викладач-методист

Анатолій КОВАЛЕНКО

Зав. відділенням, к.т.н.,
викладач-методист

Юліан СУЛІМА

Зав. відділення
енергетичних систем

Людмила БРИГАДИР

Зав. відділення
технологічного

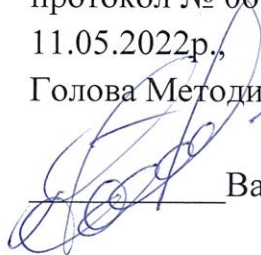
Валентина МОЛЛА

Зав. відділення
економічного

Юлія ВОРОНКОВА

Розглянуто та схвалено
на засіданні Методичної ради
ВСП «ОТФК ОНТУ»
протокол № 06
11.05.2022р.,
Голова Методичної ради

Валентина УМАНСЬКА